

बर्गद्रिष्टि

Bargadristi Weekly

साप्ताहिक

वर्ष ७ अंक ४६ पूर्णाङ्क ३३२

२०८० जेठ २२ गते सोमवार

Monday 5, June 2023

पृष्ठ ८

मूल्य रु. १०-

प्रचण्डको राष्ट्रधात र आत्मसमर्पणवादमा छलाउ

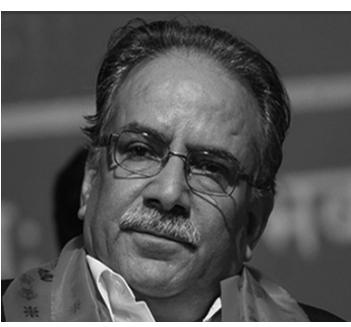
काठमाडौं। नेपाल सरकारका प्रधानमन्त्री पुष्टकमल दाहाल प्रचण्डले आफू प्रधानमन्त्री भइकै दिन मेरो पहिलो भ्रमण भारतमा हुने अभियन्ति दिए। उनले एमालेको समर्थनमा प्रधानमन्त्री बनेकै बेला भारत भ्रमणमा जान चाहेका थिए तर भारतले बोलाइदैन। भारतले समीकरण बदल भयो उनले एमालेसँगको सहमती तोडे। समीकरण बदले। कांग्रेसको समर्थनमा पुनः प्रधानमन्त्री बने। त्यसपछि लगतै भारत जान खोजे। भारतले आफू अनुकूलको राष्ट्रपति निर्वाचित भएपछि मात्र भनेर सर्त राख्यो। उनले भारतकै इच्छामुताविक कांग्रेसका नेता रामचन्द्र पौडेललाई प्रधानमन्त्री बनाए। भारतले फेरि सर्त थ्यो- नागरिकता विधेयक हुबहु पास हुनुपर्ने। प्रम प्रचण्डले उपचारमा राष्ट्रपतिलाई दिल्लीमा पठाएँ बातावरण बनाए। इण्डियाले प्रचण्डबाट अर्को पनि काम गराउन चाह्यो- नेपालमा आश्रय लिएरहेका भारतका एक जना सर्वाधिक खोजी गरिएका माओवादी नेता दिनेश गोपलाई पकाउ गरी भारतलाई बुझाउन लगायो। त्यो पनि प्रचण्ड-नारायणकाजीले पकाउ गरी भारतलाई सुपर्दी गरे। पिपुल्स लिबरेसन फ्रन्ट अफ इण्डिया पीएलएआईका प्रमुख गोपलाई पकाउ

गर्नेलाई भारतीय सरकारले ३० लाखको इनाम तोकेको थियो। त्यसीति मात्र हैङ्ग प्रचण्डले भारतको चाहना बमोजिम अरुण र माथिल्लो कर्णालीका सस्तो लगानीमा बन्ने परियोजनालाई पनि भारतलाई बुझायो। भारतीय विस्तारादी शासकहरूलाई खुशी पार्न यी उल्लेखित राष्ट्रधाती र जनघाती कार्य गरेपछि वा गर्न तयार भएपछि मात्र भारतले प्रचण्डलाई भ्रमणका निम्न निम्ननामा गन्यो।

भारत भ्रमणका क्रममा प्रधानमन्त्री प्रचण्डको गतिविधिले स्वदेशमा चर्को वहस, असन्तुष्टि र आक्रोश व्यक्त भइरहेको छ। प्रधानमन्त्री प्रचण्डले नेपालको राष्ट्रिय हितलाई तिलाज्जली दिको मात्र हैङ्ग भारतीय प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदी सामुने लम्पसार परेको आरोप जनस्तब्दाट लागिरहेको छ।

प्रचण्डले भारतसँग गरेको राष्ट्रधात र आत्मसमर्पणवादको चर्को विरोध गर्दै क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट पार्टी, नेपाल निकट अखिल (क्रान्तिकारी)का विधार्थीहरूले एअरपोर्टमा कालो झण्डा देखाए। त्यस क्रममा विद्यार्थी नेताहरू हरिकृष्ण गजुरेल, मिलन राई लगायत दर्जनी विधार्थी नेताहरूलाई प्रहरीले गिरफ्तार गन्यो।

प्रियकृतार नेताहरूको रिहाईका लागि क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट पार्टी, नेपालका

प्रवक्ता धर्मेन्द्र बास्तोला कञ्चनले शनिवार प्रेस वक्तव्य जारी गरे। वक्तव्यमा क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट पार्टी, नेपालले प्रधानमन्त्री प्रचण्डले भारत भ्रमणको क्रममा गरेको ७ बुँदे सहमति गरेका छन्। उक्त ७ बुँदे सहमति गरेका छन्। यसखाले राष्ट्रधाती र आत्मसमर्पणवादी कार्यको विरोध गर्न जुटेका युवा तथा विद्यार्थी नेताहरू-हरिकृष्ण गजुरेल, मिलन राई, विरेन्द्र शाह, केवि मल्ल, भलक विक, कविता कार्कि, उषाकिरण 'आजाद', डिवि शाही, सपना पुन, नमराज विक र कविता लामालाई प्रहरीले अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल गेटबाट गिरफ्तार गरेको छ। हाप्रो पार्टी उहाँहरू सबैजानाको तुरन्त रिहाईको जोडदार माग गर्दछ र राष्ट्रधाती सहमतिहरू खारेज गर्न जोडदार माग गर्दछ।

पार्टीका प्रवक्ता कञ्चनले जारी गरेको वक्तव्यमा भनिएको छ, "आफुलाई 'कम्युनिस्ट' नै भन्न रुचाउने प्रचण्डलाई भारतले कम्युनिस्ट मुल्यमान्यताबाट च्युत भएर सर्वाङ्ग नाजै बनाएँ पठाएको पनि दिएप्पी गरेको छ। र, उक्त सात बुँदे सहमति खारेजीको माग गरेको छ।"

यसेकीच, एमालेका विदेश विभाग प्रमुख डा. राजन भट्टार्हाईसे पनि सामाजिक सञ्जालमा इपिजीको बाँकी ७ येजमा भएका नेपालका वर्तमान प्रधानमन्त्री पुष्टकमल दाहाल 'प्रचण्ड' भारत भ्रमणबाट नेपाल फर्केकाहन्। भारत भ्रमणका क्रममा उनले देशभित्र राष्ट्रपति मार्फत राष्ट्रधाती नागरिकता बिद्येक पारित मात्र गराएन्, भारतीय प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीसँग ७ बुँदे सम्हमति गरेका छन्। उक्त ७ बुँदे सहमति गरेका छन्। यसखाले राष्ट्रधाती र आत्मसमर्पणवादी रहेको तथ्य स्पष्ट छ। यो भ्रमण र सहमति नेपालका प्रधानमन्त्रीका कैयौं दाविका बाबजुद विगत सरकार र सरकार प्रमुखहरूले गर्ने गरेको राष्ट्रधातको निरन्तरता बाहेक अरु केहि होइन। यसखाले राष्ट्रधाती र आत्मसमर्पणवादी कार्यको विरोध गर्न जुटेका युवा तथा विद्यार्थी नेताहरू-हरिकृष्ण गजुरेल, मिलन राई, विरेन्द्र शाह, केवि मल्ल, भलक विक, कविता कार्कि, उषाकिरण 'आजाद', डिवि शाही, सपना पुन, नमराज विक र कविता लामालाई प्रहरीले अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल गेटबाट गिरफ्तार गरेको छ। हाप्रो पार्टी उहाँहरू सबैजानाको तुरन्त रिहाईको जोडदार माग गर्दछ र राष्ट्रधाती सहमतिहरू खारेज गर्न जोडदार माग गर्दछ।"

यसेकीच, एमालेका विदेश विभाग प्रमुख डा. राजन भट्टार्हाईसे पनि सामाजिक सञ्जालमा इपिजीको बाँकी ७ येजमा

क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट पार्टी कपिलवस्तुको आयोजनामा श्रद्धाञ्जली सभा सम्पन्न

कपिलवस्तु / क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट पार्टी, नेपालका अध्यक्ष मोहन वैध्य किरणकी

सामुआमा खणिश्वरा आचार्यको श्रद्धाञ्जली सभा सम्पन्न भएको छ। बाँकी ८ येजमा

भारतीय शासक वर्गको अहंकारवादी, मिचाहा र नाजीवादी रवैयाका विरुद्ध क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट पार्टी, नेपालबाट प्रेस वक्तव्य प्रकाशित

काठमाडौं। भारत सरकारले हालै उसको नयाँ संसद भवनमा प्रदर्शन गरेको भित्रेकसामा नेपालको कपिलवस्तु र लुम्बिनीलाई समेत समावेश गरी प्रकाशित गरेको छ। भारतको यो कार्यले उसका छियेकी देशप्रतिको हैकमवादी र विस्तारावादी प्रवृत्तिलाई प्रवृत्तिलाई एकपटक उजागर गरेको छ। अखण्ड भारतको नाममा प्रदर्शन गरिएको नक्शामा अफगानिस्तान, पाकिस्तान, बाङ्गलादेश, श्रीलंकाको भूभाग समेत पनि समेतर संसद भवनमा भित्र तेनक्षा बाँकी ८ येजमा

उदयपुरको गाईधाटमा मोदी, पौडेल र दाहालको पुलादहन

नक्सा विरुद्ध र राष्ट्रधाती नागरिकता विरुद्ध अखिल (क्रान्तिकारी)ले उदयपुरको सदरमुकाम गाईधाटमा आज साँफ पुलादहन गरेको छ। अखिल बाँकी ८ येजमा

प्रचण्डले भारतीय विस्तारवादको नाहो दलाली गरे : दिनेश शर्मा

काठमाडौं। क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट पार्टी, नेपाल निकट तीन मजुदुर संगठनको संयुक्त आयोजनामा भएको छ।

पार्टी एकता गरेकोमा खुशी व्यक्त गर्दै 'क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट पार्टी, नेपाल'लाई अफगानिस्तान कम्युनिस्ट (माओवादी) पार्टीको बधाई सन्देश

काठमाडौं। क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट पार्टी, नेपालको विरोध प्रदर्शनलाई सम्बोधन गर्दै क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट पार्टी, नेपालका नेता तथा अखिल नेपाल कान्तिकारी ट्रेड युनियन महासंघका

अध्यक्ष दिनेश शर्मा सागरले १९६२ देखि नेपाली भूमि कब्जा गरेर बसेको भारतीय सेनालाई तालापानीबाट हटाउन जोडदार

माग गर्नुभएको छ। उहाँले विगतमा आफूहरूले गरेको संघर्षकै कारण तत्कालीन सरकारले बुच्चे नक्सा हटाए चुच्चे बाँकी ७ येजमा

आगाडि भनिएको छ, "माक्सवादी-लेनिनवादी-माओवादी सिद्धान्तको विरोधप्रति केन्द्रित एकीकृत पार्टीको गठननेपालीमाओवादीलाई वैचारिक, राजनीतिक तथा सांगठनिक भ्रमबाट मुक्त गराउने एउटा महत्वपूर्ण उपलब्धि हो। दुई-लाइन सङ्घीया अडिग रहेँ र नेपालमा जनयुद्धको पुरुषाधार गरेर, तपाइँहरूले विश्वभारिक सर्वहरा वर्ग तथा जनताको संबंधन्दा बलियो शुश्रुको जग हल्लाउनु हुनेछ र अन्ततः विश्व क्रान्तिको सेवा गर्नु हुनेछ।"

बधाई सन्देशमा प्रचण्ड-आगाडि भनिएको विवरण गरेको छ। अर्थमन्त्रीले विचारिक विवरण गर्न चाहन्छौं।

नागरिकता विधेयक प्रमाणीकरणको क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट पार्टीले गन्यो तीव्र विरोध र भर्त्सना

देशको स्वाधीनता, स्वतन्त्रता तथा सार्वभौम अस्तित्वमाथि गम्भीर खतरा उत्पन्न, नागरिकता ऐन २०८० खारेज गराउन र थप राष्ट्रधाती संभौता नगर्नका लागि दवाव दिन जनतामा हार्दिक अपिल

काठमाडौं। क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट पार्टी, नेपालले विहीनाएको विदेश विभाग भनिएको विधेयकमाथि गम्भीर विवरण नागरिकता विधेयकमा बालप्रेतलाई समेत छलेको विवरण गर्दै राष्ट्रधाती न

सम्पादकीय

प्रयट्टको भारत भ्रमण : नेपाली स्वाधीनतामाथि थपिएको संकट

नेपालका प्रधानमन्त्री पुष्टकमल दाहाल 'प्रचण्ड' चार दिने औपचारिक भ्रमण सकरे स्वदेश फर्किएका छन् । प्रधानमन्त्री प्रचण्डको भ्रमणको पूर्वसन्ध्यामा भएका घटनाक्रम र भ्रमणका क्रममा भएका गतिविधि, सम्झौता र अभिव्यक्तिलाई आधार बनाएर हेर्ने हो भने प्रचण्डले राष्ट्रधाती र आत्मसमर्पणवादी चरित्रको चरम रूप प्रदर्शन गरेका छन् । सन् १९५० सहित भारतसँग विभिन्न कालखण्डमा भएका असमान सन्धि सम्झौताहरूको पुनरावलोकन, भारतीय कब्जामा रहेको लिम्पियाधुरा-लिपुलक-कालापानीलगायत नेपाली भूमि फिर्ता, नयाँ संसद भवनमा राखिएको अखण्ड भारतमा समावेश गरिएको नेपालको लुम्बिनी र कपिलवस्तु भूमि, सीमामा भएका बाँधकां कारण हुने दुबान र धनजनको क्षति, खुल्ला सिमानाको व्यवस्थापन, व्यापारघाटा, विद्युत व्यापार लगायतसँग सम्बन्धित समस्याहरूको विषयमा जुन महत्व र स्तरबाट कुरा हुनुपर्ने थियो, त्यो विषयमा प्रधानमन्त्रीको भारत भ्रमणको क्रममा कुरा भएन । मोदी रिसाउने डरले लिम्पियाधुरा-लिपुलक-कालापानी र इपिजी प्रतिवेदनको विषयमा कुरा नगरेको प्रचण्ड स्वयम्भुते अभिव्यक्ति दिएका छन् ।

प्रचण्डको भारत भ्रमण राजनीतिक तीर्थाटन र सत्ता जोगाउने खेलमै सीमित मात्रै भएन गम्भिर राष्ट्रधातको कारण बनेको छ । राष्ट्रधाती रहेको भनेर देशभर व्यापक विरोध हुँदै गर्दा संसदलाई समेत छलेर प्रचण्डको भारत भ्रमणको एक घटाअधि मात्र नागरिकता विधेयक पास गरियो । नेपालको भूमि नै भारतको कञ्जामा रहेको अवस्थामा उक्त भूमि कसरी फिर्ता ल्याउने भन्ने विषयमा कुट्टनीतिक वा राजनीतिक रूपमा कुरा गर्नुपर्नेमा भूमि नै साटफेरको कुरा गरेर अर्को राष्ट्रधाती कदम चाल्न खोजेको स्पष्ट हुँच । अखण्ड भारतकी नक्सामा राखिएको नेपाली भूमि लुम्बिनी र कपिलवस्तुका विषयमा प्रचण्डले स्पष्ट जवाफ दिएका छैन् । उल्लेक्षनमा केवल विद्युत व्यापारको मात्र कुरा गरेका छन् । त्यो पनि नेपालमा भारतीय कम्पनीहरूले उत्पादन गरेको विजुली भारतमै बेच्ने कुरा । त्यसैलाई ऐतिहासिक उपलब्धि भन्दै प्रचण्डले सार्वजनिक अभिव्यक्ति दिइरहेका छन् । तर यथार्थमा प्रचण्डलाई भारतले एउटा 'दलाल'को हैसियतभन्दा माथि राखेर हेरेको देखिएन ।

नेपाल सरकारका प्रधानमन्त्री पुष्टकमल दाहाल प्रचण्डले आफू प्रधानमन्त्री भएकै दिन मेरो पहिलो भ्रमण भारतमा हुने अभिव्यक्ति दिएका थिए । उनले एमालेको समर्थनमा प्रधानमन्त्री बनेकै बेला भारत भ्रमणमा जान चाहेका थिए तर भारतले बोलाइदिएन । भारतले समीकरण बदल्न भन्न्यो उनले एमालेसँगको सहमती तोडे । समीकरण बदले । काग्रेसको समर्थनमा पुनः प्रधानमन्त्री बने । त्यसपछि लगतै भारत जान खोजे । भारतले आफू अनुकूलको राष्ट्रपति निर्वाचित भएपछि मात्र भनेर सर्त राख्यो । उनले भारतकै इच्छामुताविक काग्रेसका नेता रामचन्द्र पौडेललाई प्रधानमन्त्री बनाए । भारतले फेरि सर्त थप्यो- नागरिकता विधेयक हुबहु पास हुनुपर्ने । प्रम प्रचण्डले उपचारमा राष्ट्रपतिलाई दिल्लीमा पठाएर बातावरण बनाए । इण्डियालै प्रचण्डबाट अर्को पनि काम गराउन चाहयो- नेपालमा आश्रय लिइरहेका भारतका एक जना सर्वाधिक खोजी गरिएका माओवादी नेता दिनेश गोपलाई पक्राउ गरी भारतलाई बुझाउन लगायो । त्यो पनि प्रचण्ड-नारायणकाजीले पक्राउ गरी भारतलाई सुपर्देगी गरे । पिपुल्स लिबरेसन फ्रन्ट अफ इण्डिया पीएलएफआईका प्रमुख गोपलाई पक्राउ गर्नेलाई भारतीय सरकारले ३० लाखको इनाम तोकेको थियो । त्यात मात्र होइन प्रचण्डले भारतको चाहना बमोजिम अरुण र माथिल्लो कर्णालीका सस्तो लगानीमा बने परियोजनालाई पनि भारतलाई बुझायो । भारतीय विस्तारवादी शासकहरूलाई खुशी पार्न यी उल्लेखित राष्ट्रधाती र जनघाती कार्य गरेपछि वा गर्न तयार भएपछि मात्र भारतले प्रचण्डलाई भ्रमणका निम्नित निम्नन्त्रिणा गरेको यथार्थलाई हरेक स्वाभिमानी नेपालीले राग्रेसेंग बुझ्न जस्ती छ । प्रचण्डको भारत भ्रमणपछि नेपालको स्वाधीनता, भौगोलिक अखण्डता र सार्वभौमिकतामाथि थप संकट चुलिएको छ । त्यो संकटबाट नेपाललाई बचाउन अब सच्चा देशभक्त र क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट शक्तिहरू एक ढिक्का भएर विस्तारवादी र साम्राज्यवादी हस्तक्षेपका विरुद्ध सशक्त प्रतिरोध आन्दोलन उठान गर्न तयार हुनपर्ने ज्वलन्त आवश्यकता बनेको छ ।

परितर्तबको सत्ताहक

WELCOME TO MULBARTO

सत्यतथ्य निष्पक्ष खबर तथा

www.mechanics.com

प्रधानमन्त्रीको भारत भ्रमण र विवादमा परेको सम्मौता

□ डा. क्षेत्र देवकोटा □

प्रम दाहालको भारत भ्रमणकाक्रममा ईंजीपी प्रतिवेदन र अग्निपथलगायतका विषयमा कुरा समेत उठेन । भारतीय प्रधानमन्त्री मोदीले वाणिज्य, ऊर्जा, संस्कृति र पूर्वाधारमा गहन छलफल भएको प्रतिक्रिया दिए पनि त्यसका खास आधारहरु देखिएका छैनन् । प्रम दाहालको यो भ्रमणबाट नेपाल र भारतकै बीचमा सम्बन्ध सुधार नभएपनि प्रम दाहाल र भारतीय प्रम मोदीकाबीचमा राम्रैसँग सुधार भएको सबैले प्रत्यक्ष अनुभवगर्न पाएका छन् ।

हाल आएर कातप्य विषयमा नपाला पक्षक तयारा र पहल नपुगका भन्नथालएका छ

सुरक्षा सल्लाहकार अजित डोभालबाट अनुमोदन गराउनु

समस्या पनि समाधानगर्ने बताउनु भएको थियो । के भनिन्छ भारतले एकतर्फीरूपमा तयार गरेको सीमा नक्सामा नेपालले फाट ट्र्याकबाट संभौताको तारतम्य मिलाउन सकिने संकेत गरेपछि मोदी सीमा समस्या समाधानगर्न हाँसिनु भएको छ । त्यो मोडलमा सीमा संभौता भएको खण्डमा भारतले ५४ भन्दा बढी स्थानमा मिचेको नेपालको ६० हजार हेक्टर भन्दा बढी जमिन सहजै भारतमा बिलय हुने छ । प्रम दाहाल भारत भ्रमणमा जानुभन्दा केही घटा अधिमात्र संसदलाई बाइपास गरेर सरकारको सिफारिसकै भरमा बिवादास्पद नागरिता विधेयकलाई सुपर फाट ट्र्याकबाट ऐन बनाउन सकिएको कुराले पनि 'बढाले जे गाचो काम हुन्छ त्यो सर्बसम्पत' भने लागेको हुनसक्छ । जेठ १८ गते भारतीय प्रम मोदीसँग गरेको पटक, पटकको एकान्तवासले बिद्युत ब्यापार संभौतामात्र गराएन सायद त्यही कुराकानीबाट हाँसिएर होला भारतीय प्रम मोदीले दुई देशबीचको सम्बन्ध सुपर हिट र हिमालयको हाइटमा जान्छ भनिन्दनभयो ।

प्रम दाहालको भारत भ्रमणकाक्रममा ईंजीपी प्रतिवेदन र अप्निपथलगायतका विषयमा कुरा समेत उठेन। भारतीय प्रधानमन्त्री मोदीले वाणिज्य, ऊर्जा, संस्कृति र पूर्वाधारमा गहन छलफल भएको प्रतिक्रिया दिए पनि त्यसका खास आधारहरू देखिएका छैन्। प्रम दाहालको यो भ्रमणबाट नेपाल र भारतकै बीचमा सम्बन्ध सुधार नभएपनि प्रम दाहाल र भारतीय प्रम मोदीकाबीचमा राश्रीसँग सुधार भएको सबैले प्रत्यक्ष अनुभवगर्न पाएका छन्। हाल आएर कतिपय विषयमा नेपाली पक्षकै तयारी र पहल नयुगोको भन्नथालिएको छ। कतिपयले दिल्लीस्थित नेपाली दूतावासको भूमिका कमजोर रहेको दोषारोपण पनि गर्नथालेका छन्। अजित डोभालसँगको भेटवार्तामा नेपालका प्रधानमन्त्र दाहालले परराष्ट्र मन्त्रालयका अधिकारीहरूलाई न भई आफै छोरीलाई साथमा राखेको विषय कुट्टीतिक मर्यादा बिपरित हुनपुगेको थियो। प्रम दाहालको यसअधिदेखि नै अन्तरंग वार्ता हुनेगरेको नबुझेकाहरूले मात्र उपरोक्त टिप्पणी गरेका हुनसक्छन्। किनकी दाहालले यसअधिको रहस्यमय दिल्ली भ्रमणकाक्रममा पनि डोभाललाई उहाँकै घरमा गएर भण्डै दुईघण्टा अन्तरंग वार्ता गर्नुभएको थियो। त्यसपछि नै गत १७ गते पारित विधेयक बनेको थियो। जसमा शब्द शब्द फेर्ननसकिने अवस्था थियो। जुन विधेयक तत्कालीन शेरबहादुर देउवा नेतृत्वको सरकारका पालामा दुई पटक फाष्ट ट्र्याकबाट पारित हुन नसकेपनि दाहालको प्रधानमन्त्रित्व कालमा सुपर फाष्ट ट्र्याकबाट पारित हुन सक्यो। प्रम दाहालले आफ्नो भ्रमणको अन्त्यमा भारतमा गेरेस्त्र ओडेर मन्दिरमा पुजाआजा गरेकोलाई पनि कतिपयले आलोचनाको विषय बनाउन खोजे। तर प्रम दाहालले स्वदेश फर्केपछि त्रिबि अन्तराष्ट्रिय बिमानस्थलमा आयोजित पत्रकार सम्मेलनमा आफ्नो जहाँ पुयो त्यहीको टोपी लगाउने परंपरानै रहेको बताएर स्पष्ट गरिसक्नु भएको छ। समग्रमा उहाँको यो भ्रमण बिवादास्पद रह्यो। जसकाबरेमा भाबि दिनहरूमा थप चर्चा र परिचर्चा हुँदैजाने छ।

मुलुक आर्थिक संकटमा धकेलिएको अवस्थामा सांसदको दावावलाई संवोधन गर्न प्रत्यक्ष सांसदलाई निर्वाचन क्षेत्रमा खर्च गर्न पाँच करोडको हिसाबले (१६५ निर्वाचन क्षेत्र हप्त करोड) ८ अर्ब २५ करोड रुपैया विनियोजन गरिएकोछ । बजेटले खर्च कटौतीको केही प्रयास गरेको छ । कर्मचारीहरूको तलब भत्ता कटौति गरिएकोछ । तर प्रधानमन्त्री देखि सांसदसम्मको तलब भत्ता कटौति गरेको छैन र अझै सांसदलाई पाँच करोड थपिएकोछ । सांसदहरूलाई पाँच करोड दिनु भनेको कानुन पुऱ्याएर गरिने राजनीतिक भ्रष्टाचार हो । यसबाट संसदीय व्यवस्था काति भ्रष्ट व्यवस्था रहेछ भन्ने प्रमाणित हुन्छ । त्यसरी नै प्रधानमन्त्री कोष, गरिबी निवारण तथा स्वरोजगार कोष, आदि राजनीतिक कार्यकर्ता पोषण गर्ने कोषहरू हन् ।

४. बजेट विकास मखी छैन ।

चालु आ.व.मा करिब ८

लाख युवाहरूले रोजगारीका लागि
देश छोडनेछन् । दूलो संख्यामा
विद्यार्थीहरूले उच्च अध्ययनका लागि
विदेश पलायन गर्दछन् । साना तिना
उद्योग-व्यापारीहरूले पसल बन्द
गर्दैछन् । मुलुक राजनीतिक भ्रष्टाचार र
मूल्य-वृद्धिले संकटर्फ धकेलिएकोछ ।
देशको ३४ प्रतिशत जनसंख्या आर्थिक
रूपमा निष्कृयछ । आश्रित जनसंख्या
बढ़दै गएकोछ प्राविधिक शिक्षा कमजोर
छ र औद्योगिकरण रुप्णप्रायाछ ।
सामाजिक सुरक्षा कमजोर छ र स्वास्थ्य

उपचार महोगे। यो अवस्थाको वेशमा
आ.व.०८०१८१को बजेटमा पुँजीगत खर्च
(विकास खर्च) १७.२५ प्रतिशत मात्र
विनियोजन गरिएकोछ। अर्थात कुल १७
खर्ब ५१ ऋबमध्य विकासतर्फ केवल
३ खर्ब २ अर्ब छुट्याएकोछ। यति थोरै
रकम लगानीबाट करित प्रतिफल आउँछ
र त्यसले देशको विकासलाई संवेधन
गर्छ? आन्तरिक लगानी कमजोर हुनु
भेनेको अर्थतंत्रमा बाहिरी हस्तक्षेप बढ्नु
हो। आ.व.२०७९.८० मा व्यापार
घाटा १४ खर्ब थियो। त्यसको असर
राजनीतिमा पर्छ र स्वभाविक रूपमा त्यो
राजनीतिले विदेशीको दलाली गर्नु पर्दछ।
नेपालको सत्तासिन राजनीतिले त्यो काम
गर्दै आएकोछ। तसर्थ यो बजेट कार्यक्रम
विकासमुखी छैन। बरु दलालमुखि

भएकोछ ।
५. राष्ट्रिय पुँजीवादको विकासः हाम्रो अन्तर्गतको रास्तो ।

अथवान्वका बाटा ।
नेपाली समाज अर्ध-सामन्ती,
अर्ध-औपनिवेशिक तथा नव-औपनिवेशिक
अवस्थामा हँकोछ । यो अवस्थाको
संसदीय व्यवस्था भनेको दलाल तथा
नोकरशाही पुँजीपति र सामन्ती बार्गिको
राज्यसत्ता रहेको व्यवस्था हो । तसर्थे
नेपालको संसदीय व्यवस्था विकासवादी
होइन र हुँदैन, यो दलाल व्यवस्था
हो । अर्थमंत्रीको ०८०।८१ को बजेटमा
चालुखर्च (विकास)तर्फ १७ प्रतिशत मात्र
रकम विनियोजन गरेबाट पनि यो कुरो
थाहा हुँच्छ ।
साँचो अर्थमा देश विकासका

लापि स्वदेशी बस्तु-उत्पादनको संरक्षण गर्ने आन्तरिक तथा बाह्य बजारमा प्रतिस्पर्धा गर्ने-गराउने र बजारको सुनिश्चितता दिने नीति तथा कार्यक्रम हुनु पर्दछ । तर राज्यले तीन दशकयता साम्राज्यवादी उदार तथा बजार अर्थनीति अपनाएको कारण हेरेक कुरामा नेपाल आयतित बस्तुको बजार बनेकोछ । यस अर्थमा आ.व. ०८०/८१को बजेट कार्यक्रमको हवागत त्रिमात्रकै लज्जेतरको पत्रमानि द्वेष्मा शंका हैन् ।

विनायक बजटका उपराक्त हुनमा राका छैन ।
सरकारले अहिलेको महामंदी
र आर्थिक संकटबाट छोटो अवधिमा
उत्पादन हुनसक्ने बस्तुहरू छनोट गरी
ठोस योजना र लगानी गर्ने कार्यक्रम
ल्याउन सक्नु पर्दथ्यो । दीर्घकालीन
हिसाबले यहाँको कृषिक्षेत्रको
समस्यालाई क्रान्तिकारी भूमिसुधार
मार्फत 'जोनेको जमिन' स्थापित गरी
सामन्ती उत्पादन सम्बन्धलाई भत्काएर
कृषि उत्पादनमा आमूल परिवर्तन
ल्याउन सक्नु पर्दछ । दोश्रो, नेपालको
उद्योग-धन्दा र व्यापारको विकासमा
मुख्य बाधक विदेशी एकाधिकार
पुँजीको हस्तक्षेप रोकेर मात्र देशको
अर्थत्रंतलाई आत्मनिर्भर बनाई राष्ट्रिय
पुँजीको विकास गर्न सकिन्छ । यो
दिशामा अर्थत्रंत्र लैजान नेपाली जनताले
यो दलाल सत्ताको विरुद्धको संघर्षलाई
तेज पार्नु पर्ने बेला आएकोछ । आमूल
परिवर्तनका बाहक सबैलाई चेतना भया
! २०८०।०।२।१६

'नेपाल अमेरिकाको अर्को शिकार हुनुहुँदैन'

● सुरेश श्रेष्ठ ●

अमेरिकी परियोजना मिलिनियम च्यालेन्ज कर्पोरेसन अर्थात् एम सि सि, फेब्रुअरी २७, २०२२ मा नेपालको प्रतिनिधि सभावाट ब्याख्यातक घोषणा सहित अनुमोदन भयो । तर यो परियोजना निकट भविष्यमा देशको लागि एक दुलो प्रकोप हुन सक्ने देखिछ । संयुक्त राज्य अमेरिकाले सहयोग गर्ने देशहरूमा के भइहेको छ भनेर नेपाली जनता सजग र सचेत रहिहेकै अवस्थामा छन् ।

हामीले बुझ्न यो पनि जरूरी छ कि जहाँ अमेरिकीहरूको उपस्थिति रहेको छ, त्यहाँ अपराधले प्रश्न याएको छ ! दोस्रो विश्वयुद्धको अन्त्यसँै जापानमा अमेरिकी सेनाको उपस्थितिले सन् १९५२ देखि २००७ सम्म २० हजार बन्दा बढी ट्राफिक दुर्घटनाहरू भएको देखिन्छ । यी दुर्घटनाबाट परिणामस्वरूप एक हजार सताइस जापानी नागरिकहरूले मृत्युवरण गर्नुपरेको छ । सन् १९९० देखि सन् २०१८ सम्म, जापानमा रहेका अमेरिकी सेनाले दुई हजारभन्दा बढी अपराधहरू र कुकर्म गरेका छन् । जस्मा बलात्कार, हत्या, र लागूपदार्थको तस्की जस्ता लगभग दुई सय चरम अपराधहरू समावेश छन् । यीमध्ये १ सय १० बलात्कारका घटना भएका छन् । अमेरिकी सैनिकले नावालिमहरूलाई पनि बलात्कार गरी मारेका थिए ! जापानी करदाताहरूले जापानमा अमेरिकी सेनाले गरेका अपराधहरूमा दुलो आर्थिक मूल्य चुकाउन विवर छन् । टोकियो शिम्बुन रिपोर्टको तथ्याङ्क अनुसार, जापानी सरकारले सन् २०१५ देखि सन् २०१९ सम्म अमेरिकी

पार्टी...

कारण नेपालमा जनयुद्धको अन्त्य गरिएको र संशोधनवाद तथा संसदवादतर्फ सेफिएको उल्लेख गर्दै सन्देशमा भनिएको छ, "देशको हितमा आधारित यो सिद्धान्तनिष्ठ एकता नेपालको वर्तमान परिस्थितिमा क्रान्तिकारी परिवर्तनका लागि तपाईंहरूको अटल प्रतिबद्धता एवम् अथक र इमान्दार प्रयासको परिणाम हो । नेपाल कम्युनिस्ट पार्टीको जनसंघर्ष र मुख्यतः नेकपा (माओवादी)द्वारा १९९६ देखि २००६ सम्म सञ्चालित विजयी जनयुद्धको गैरवशाली इतिहास रहेको छ । त्यो ऐतिहासिक अध्याय नेपालको इतिहासमा सुनोलो अक्षरमा अङ्गित हुनेछ र रिमामा नेकपाको संक्रिय सहभागिताले विश्वभरिका क्रान्तिकारीहरूमा सकारात्मक प्रभाव छाडेको छ । तर, "प्रचण्ड-भट्राइ पथ" को दुर्भाग्यपूर्ण विचलनका कारण नेपालमा जनयुद्धको अन्त्य गरियो र त्यो संशोधनवाद एवम् संसदवादतर्फ सोभियो । त्यस पछिका विभाजनहरूले विगत १७ वर्षमा पार्टीको सामर्थ्य पुनःआजन गर्ने क्षमता अवरुद्ध गयो ।"

बधाई सन्देशमा नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी (क्रान्तिकारी माओवादी) तथा नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी (बहुमत)का बीच (मार्क्सवादी-लेनिनवादी-माओवादी) एकता महाधिवेशनबाट "क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट पार्टी नेपाल" गठन गर्न सफल हुन भएकोमा हामी हार्दिक बधाइ ज्ञापन गर्दछौं । यसले विश्वभरिका माओवादीहरूलाई खुसी र प्रेरणा दिनेछ भने दुलो अपेक्षा एवम् विश्वभरिका क्रान्तिकारीहरूमा सकारात्मक प्रभाव छाडेको छ । तर, "प्रचण्ड-भट्राइ पथ" को दुर्भाग्यपूर्ण विचलनका कारण नेपालमा जनयुद्धको अन्त्य गरियो र त्यो संशोधनवाद एवम् संसदवादतर्फ सोभियो । त्यस पछिका विभाजनहरूले विगत १७ वर्षमा पार्टीको सामर्थ्य पुनःआजन गर्ने क्षमता अवरुद्ध गयो ।

नेकपा (क्रान्तिकारी माओवादी) र नेकपा (बहुमत)का बीच एउटे पार्टी "क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट पार्टी नेपाल" मा सफल पुनर्गठनिकरण भएको देखि पाउंडा हामी खुसी छौं । विश्वभरिका माओवादी पार्टी तथा संगठनहरूको आगामी सम्मेलनको तयारी र रिमाइट पुनर्जीवित गर्न तपाईंको पार्टीले महत्वपूर्ण भूमिका खेलेछ भने हाम्रो दृढ विश्वास छ । हाम्रो पार्टी तपाईंको पार्टीसँगको सम्बन्धलाई सुदूर गर्न र विश्वभरिका पार्टी तथा संगठनहरूको अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलनको योजनालाई समृद्ध बनाउनका लागि सौंचै कामगर्न प्रतिवद्ध छ ।

नेकपा (क्रान्तिकारी माओवादी)

सैन्य अपराध र दुर्घटनाका कारण भएका क्षतिपूर्तीहरू अदालतसम्म नपुर्याई निप्त्याउन लगभग ३ मिलियन डलरको लागत ब्यहोरेको छ ।

यसैगरी कोरियामा रहेका अमेरिकी सैनिकहरूले पनि अपराध गर्ने आफ्नो

पाएर सन् २००६ मा प्यागोलमा संयुक्त राज्य अमेरिका फर्किए सन् १९९७ मा अमेरिकी सैनिक आर्थ जोन र दक्षिण कोरियाली एडवर्ड लीलाई मादक पदार्थ सेवन गरेर कोरियाली व्यक्तिको हत्या गरेवापत एक वर्षको जेल सजाय

कुल ३ लाख सेनाहरू विदेशमा तैनाथ छन् । अफगानिस्तान, इराक, सिरिया, इजिप्ट, लिबिया जस्ता देशहरू अमेरिकी आक्रमण र लुटपाटको शिकार भएका छन् र लाखौं मानिसहरूले आफ्नो जागर, घर र जीवनसमेत गुमाएका

अन्तरिक्षतर्फ गिरे नजर लगाएको छ भने अर्कोतरफ विश्वभित्रको भ्राजनीतिमा अस्तव्यस्ता ल्याउन उहत छन् ।

अमेरिकीहरूबाट सांस्कृतिक र

वैचारिक आक्रामकता

अमेरिकी सेनाहरूले आक्रमण

र आइन म्यानको पूजा गर्नेछन् । धार्मिक नेताहरू र राष्ट्रिय नायकहरू, राष्ट्र र तिनिहरूको सांस्कृतिक सम्पदा क्रमशः लोप हुँदै गएका छन् ।

जहाँ अमेरिकीहरू छन्, त्यहाँ छुस्पैठ

र तोडफोड

नेपालमा एम सी सी र सैन्य उपस्थितिका लागि लामो सम्पदेखि चलिरहेको अमेरिकी बृद्धयन्त्र हो । सीआईएले सन् १९५१ देखि नेपालमा यस प्रकारको बृद्धयन्त्र सञ्चालन गर्दै आएको छ र चीनभित्र उद्गतो मच्चाउन तथाकथित "फ्री तिब्बत" का छापामार समूहहरूलाई आर्थिक सहयोग गर्दै आएको छ । चीनको विकास, नेपाल र चीनबीचको द्विपक्षीय सम्बन्धको सुदृढीकरणसँगै अमेरिकाले क्रमशः एमसीसीमार्फत नेपाललाई चीनविरुद्ध उपयोग गर्न खोजिरहेको छ । यसबाट अनुमान गर्न सकिए कि एक पटक अमेरिकी सेना नेपालमा तैनाथ भएमा सीआईएले थुप्रै गलत कामहरू गर्नेछा त्यतिन्जलसम्म नेपाली देशभक्तहरूले हत्या, प्रत्याक्रमण, अपहरणको सामना गर्नुपर्नेछ र सीआईएले पनि चरमपन्थी समूहहरूमार्फत आङ्कडारी हमलाको योजना बनाउन सक्ने देखिन्छ ! नेपालको आन्तरिक मामिलामा हस्तिक्षेप गर्नका लागि थप बहाना बनाउन सक्छ ।

अमेरिकी उपस्थितिमा कुनै पनि जमिनमा शान्ति र सुरक्षा हुने सबैदैन भन्ने माथिका प्रमाणहरू पर्याप्त छन् । सार्वभौम देशका जनताहरूले बेलैमा प्रतिकार नगरेको अवस्थामा नेपाल अमेरिकीहरूको आपराधिक गतिविधिका लागि आवश्यक बनेछ र देशवासीहरू अमेरिकीहरूको सिकार हुन सक्छन् । नेपालले पनि चरितारै आफ्नो सार्वभौमसत्ता गुमाउनेछ र अमेरिकी भ्राजनीतिको माहारा बनेछ र यसको छात र उपयोगको मूल्यलाई खेर फालेर आफ्नो मात्रभूमिलाई भग्नावशेषमा परिणत भएका छ । मुस्लिम समुदायहरूले अमेरिकी फास्ट-फूड रेस्टोरनहरू खोलेका छन् । स्थानीय युवाहरूले आफ्नो संस्कृतिलाई सम्पादन गर्न छाडेका छन् । उनीहरू "अमेरिकन सफाना" को आकाशी भएका छन् । सम्भवत भावी पुस्ताले क्याएन अमेरिका

गरेका र अधिकतम सहयोग गरेका देशहरूमा युद्ध र अपराध मात्र छोडेका छन् उनीहरूले उपभोक्तावाद, समलैंगीतिका, र पश्चिमी मूल्यका विकृत सन्कृति पनि स्थापित गरेका छन् ।

अमेरिकीहरूलाई भ्राजनीतिमा थप हस्तक्षेप गर्न सहयोग पुर्याउदै डिसेप्टर २०२२ मा, दक्षिण कोरियामा अमेरिकी प्रशान्त वायुसेनाको स्थापना भएको थियो यो अमेरिकी प्रशान्त बायु शक्तीद्वारा विदेशमा तैनाथ तेस्रो अन्तरिक्ष बल हो । पृथ्वीले अमेरिकीहरूको युद्ध मेसिन र तिनको चाहना र महत्वाकांक्षालाई सन्तुष्ट गर्ने सक्तेन !

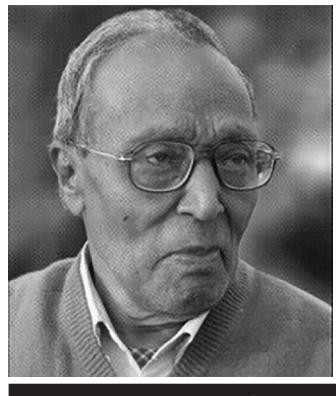
आकाशी भएका छन् । सम्भवत भावी पुस्ताले क्याएन अमेरिकीहरूले एकात्मका

हाम्रो पार्टी तपाईंको पार्टीसँगको सम्बन्धलाई सुदूर र विश्वभरका पार्टी तथा संगठनहरूको अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलनको योजनालाई समृद्ध बनाउनका लागि सौंचै कामगर्न प्रतिवद्ध छ ।

मार्क्सवादी-लेनिनवादी-माओवादी सिद्धान्तको विपरीत केन्द्रित एकीकृत पार्टीको गठन नेपाली माओवादीलाई वैचारिक, राजनीतिक तथा सांगठनिक भ्रमबाट मुक्त गराउने एउटा महत्वपूर्ण उपलब्धि हो । दुई-लाइन सञ्चरणमा अडिग रहेहो र नेपालमा जनयुद्धको पुनरस्थान गरेर, तपाईंहरूले विश्वभरिका सर्वहारा वर्ग तथा जनताको सबैभन्दा बलियो शत्रुको जग हल्लाउन हुनेछ र अन्ततः विश्व क्रान्तिको सेवा गर्नु हुनेछ ।

कमरेडहरू, हामी क्रान्तिकारी कम्युनिष्ट पार्टी नेपाललाई हार्दिक बधाइ दिन चाहन्छै र विश्वभरिका अन्य माओवादी पार्टी तथा संगठनहरूसँग अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलन एवम् रिमाइट प्रश्नामार्फनाको विपरीत केन्द्रित एकीकृत पार्टीको गठन नेपाली माओवादीलाई वैचारिक, राजनीतिक तथा संगठनहरूसँग अन्तर्राष्ट्रिय सम्म

दर्शन र यसको भूमिकाबाटे

● कृष्णदास अच्छा

दर्शनको सम्बन्धमा कुरो बिलकूल उल्टो रहेको छ । दर्शन (उज्जितक्युत्तमा) भन्ने शब्द दुइटा ग्रीक शब्दहरू मिलेर बनेको हो, र उक्त शब्दहरूको संयुक्त अर्थ हुन्छ, ज्ञानप्रति प्रेम (यिखभ या धष्कमय) । दर्शनको अर्थ र भावना सनातनताप्रति अन्ध-आस्था, अन्धविश्वास तथा पूर्वाग्रह, परिघटनाहरूको “दैवी रूप” आदिको, बिनाअन्वेषण तथा बिनाविश्लेषण आँखा चिम्लेर विश्वास गर्ने कुराको पूरै विपरीत छ । त्यसले व्यावहारिक अनुभवमा आधारित तर्कसम्मत ज्ञान, अवलोकन तथा अन्वेषण, घटनाहरूको वास्तविक कारणको खोज, आदिको अपेक्षा गर्दछ । दार्शनिक चिन्तनको एउटा ढूलो र विशिष्ट लक्षण नै ज्ञान प्राप्त गर्ने चाहना, संसारलाई जान्ने-बुझ्ने र त्यसको वास्तविक व्याख्या प्राप्त गर्ने चाहना हो

दर्शन भन्ने बित्तिकै धेरैजसो मानिसहरू तर्मसी र मुन्टो फक्तउने गर्दैन्, किनभने उनीहरू कस्तो ठान्ड्यू भन्ने दर्शन एउटा निकै गाहो विषय हो, जसलाई “खास-खास मानिसहरू” मात्र अध्ययन गर्दैन्, अथवा मानिसको दैनिक जीवनसित दर्शनको कुनै सम्बन्ध छैन । यसैले, साधारण व्यक्तिहरूमा मात्र होइन, अधिकांश शिक्षित व्यक्तिहरूका माझमा पनि दर्शन र दार्शनिक अध्ययनप्रति व्यापक उदासीनता रहेको पाइन्छ । उपरोक्त धारणा बिलकूल गलत छ, र त्यसैते दर्शनप्रतिको उदासीनता कुनै दृष्टिबाट पनि हितकर छैन ।

साँचो कुरा के हो भन्ने दर्शन मानिसहरूको दैनिक जीवन र त्यसबाट प्राप्त अनुभवहरूसित घनिष्ठ रूपसे सम्बन्धित छ । व्यावहारिक जीवनबाट मानिसहरूले महत्वपूर्ण कुराहरू थाहा पाउँछन् र व्यावहारिक अनुभवहरू प्राप्त गर्दैन् । उदाहरणका लागि, आफ्ना अनुभवहरूबाट उनीहरूले कुनै कुरा थाहा पाएका छन् भन्ने मानिस जन्मन्छ – मर्छ, उसलाई खुशी वा दुःख लाल्छ, बहससंयुक्त मानिसहरू भोक-रोगका शिकार छन्, समाजमा विविध घटनाहरू घट्ने गर्दैन्, सामाजिक जीवनमा विभिन्न द्वन्द्वहरू छन् आदि । यी सारा व्यावहारिक जीवनका अनुभवहरू हुन् । तर त्यसको अर्थ उनीहरूले दैनिक अनुभवका कुराहरूको सारा रहस्य र अर्थ बुझेको छन्, भन्ने कदापि होइन । दर्शनको सम्बन्ध मुख्य रूपमा सबैलाई थाहा भएका कुराहरू तर त्यसबोलासम्म नवुभिको रहस्य र अर्थहरूसित रहेको हुन्छ । अर्थात दर्शनले थाहा भएका तर बोध नभइसकेका कुराहरूसित मुख्य चासो राख्दछ । उदाहरणका लागि, मानिस मर्ने घटनाहरू समान्य कुरा हुन्, र ती सबैले थाहा पाएका कुरा हुन् । तर, मानिसहरू किन मर्छ ? मेरेपछि कहाँ जान्छ ? आत्मा भनेको के हो ? र त्यो मर्छ कि मर्दैन ? आत्मा

र शरीरमाझ कस्तो सम्बन्ध रहन्छ ? आदि । मरणको सवाललाई लिएर जब विभिन्न प्रश्नहरू उठ्दैन्, तब पहिले साधारण जस्तो लागेको उक्त सवाल निकै रहस्यमय र निकै गहन हुन जान्छ । जब मानिसहरू उपरोक्त सवालहरूमा धोल्तिन थाल्न्छ, तिनको जवाफको लागि आप्नो दिमाग खियाउन थाल्न्छ, तब तिनीहरूको तर्फबाट दार्शनिकीकरणको क्रियाको थालनी हुन्छ । जब मानिसले यस्तो किन भयो, कसरी भयो भन्ने सवाललाई आप्नो सामु राख्ने वा नयाँ-नयाँ ढङ्गबाट सवालहरू उठाएर कुनै खास विषयमा चिन्तन-मनन गरी ती प्रश्नहरूको जवाफ प्रस्तुत गर्छ, तब उक्त दार्शनिकीकरण गरिरहेको हुन्छ ।

मानव समाजमा नयाँ-नयाँ घटनाहरू घट्ने गर्दैन्, नयाँ-नयाँ परिवर्तनहरू हुने गर्दैन्, मानिसहरूमा नयाँ-नयाँ धारणा र विचारहरू पैदा हुन्छन् । यी सब सामान्य कुरा हुन्, जसलाई सबैले देखिरहेको छन् । यी दैनिक अनुभवको क्षेत्रमापर्छन् । तर यस्ता घटनाहरू हुन्को पछिल्तर क्रियाशील रहेका कारणहरू ती देख्न-सुन्ने सबैको लागि स्पष्ट रहेन्दैन् । तिनलाई लिएर यस्ता प्रश्नहरू उठाउने गर्दैन् – समाजमा परिवर्तन आउनाको कारण के हो ? कुनै कारणबाट परिवर्तन हुने गर्छ ? समाजमा कुनै खास घटना किन घटेको हुन्छ ? विचारहरू कहाँबाट आउँछ ? कुनै खास विचार ठीक छ कि बेटीक छ भनेहामीले कसरी जाँच्ने ? वास्तवमा कुनै पनि चिन्तनशील व्यक्तिको मनमा त्यस्ता प्रश्नहरू स्वाधारिक रूपमा उठने गर्दैन् । जब मानिस उपरोक्त प्रश्नहरूमा चिन्तन-मनन गर्न र तिनको जवाफ प्रस्तुत गर्न लाल्छ, तब उसले दार्शनिकीकरणको काम गरिरहेको हुन्छ । हाम्रो कम्युनिस्ट आन्दोलनसित सम्बन्धित एउटा तथ्यलाई लिएँ । उक्त आन्दोलनमा विभिन्न समूह तथा उप-समूहहरूमा विभाजित रहेको छ, यसभित्र

बेमेल, फूट, वैमनशयता, अविश्वास, भगडा, आदि

व्यापक रूपमा फैलेका छन् । यी सारा सबैले स्पष्टसित देखिरहेका तथ्य हुन् । ती तथ्यहरू आफैमा त्यति महत्व राख्दैनन्, किनभने ती बाहिर देखिएका कुरा मात्र हुन् र ती कुनै कारणहरूका प्रभाव हुन् । तिनका पछाडि जुन कारणहरू छन्, ती अधिक महत्वका कारणहरूका आधारमा जब कसैले तिनका कारणहरू पत्ता लाउन चिन्तन-मनन गर्न थाल्छ, तब एक किसिमको दार्शनिकीकरणको प्रक्रिया शुरू हुन्छ । कम्युनिस्ट आन्दोलनमा पूर्ट आउनका कारणहरू के हुन् ? किन कम्युनिस्ट शक्तिहरू एकताबद्ध हुन र सकिहेका छैनन् ? सच्चा कम्युनिस्ट एकता कसरी र कुनै आधारमा ल्याउपर्छ ? त्यस सम्बन्धमा यस्ता अरु पनि कैन्यून प्रश्नहरू उठन सक्छन् । जब कसैले कम्युनिस्ट एकताको सवालबारे चिन्तन-मनन तथा विश्लेषण गरेर उपरोक्त खालका प्रश्नहरू प्रस्तुत गरी तिनको उत्तर दिन थाल्छ, तब उसले दार्शनिकीकरण गर्न थालेको हुन्छ ।

यसरी हामी के देख्छौं भन्ने दार्शनिकीकरणको प्रक्रिया त्यहीं शुरू हुन्छ, जहाँ मानिसले कुनै खास घटना किन घटेको हो, किन त्यो खास ढङ्गबाट घटेछ र अर्को ढङ्गबाट किन घटेन्छ, किन त्यो कुनै खास समयमा घटेको हो, जस्ता प्रश्नहरूमा धोल्तिन थालेर जवाफ प्रस्तुत गर्न जमर्को गर्छ । दर्शनको थालनी तब हुन्छ, जब हामी “किन”, “केको लागि”, “कुन ढङ्गबाट”, “कसरी” भनी सोचेर चिन्तन-मनन गर्न थाल्छौं । स्पष्ट छ, त्यस्ता प्रश्नहरू हाम्रा वास्तविक संसारसित घनिष्ठ रूपले सम्बन्धित र हाम्रो व्यावहारिक अनुभवमा आधारित त्यसको सैद्धान्तिकीकरण मात्र हो । अर्थात, जब मानिस आप्नो सामु एउटा खुल्ला पुस्तकको रूपमा रहेको संसारको सैद्धान्तिकीकरण जाँच्बुझ, विश्लेषण र व्याख्या गर्न थाल्छ, तब

दर्शन शुरू हुन्छ ।

उपरोक्तबाट कुन निष्कर्ष निष्कन्छ भन्ने दार्शनिक चिन्तन धर्म, अन्ध-आस्था, आदिको पुरै विरोधमा रहेको छ । परम्पराप्रति आस्था, धार्मिक विश्वास, अन्धविश्वास, आदि दर्शनको मर्मकै विपरीत कुरा हुन् । बिनासोचिवाचार कसैले भनेको कुरामा विश्वास गर्नु, पहिलेदेखि चलिआएको नाउँ आँखा चिम्लेर पुरानोको समर्थन गर्नु, बग्नीको घोडा भै भएर कसैको निर्देशनमा हिंदू, दासले मालिकको आज्ञा पालन गरे भै कसैको आदेश पालन गर्नु – यस्ता कुराहरू दार्शनिक चिन्तन-मननका एकदमै प्रतिकूल छन् । वास्तवमा दर्शनको सम्पूर्ण भावना सनातनता र धर्मको सारात्त्वको पूरै विपरीत रहेको छ । धर्म र सनातनवादका मूल आधार परम्परागत विश्वास र अन्धविश्वास हुन्, र यो अँखा चिम्लेर गरिने विश्वासको स्रोत चाहिं अज्ञानता हो । धर्म र सनातनवादले हामीलाई यस्तो सल्लाह दिन्छन् – सनातनमा विश्वास गर, ईश्वरमा भर गर, तर सोच्ने काम नगर, दार्शनिकीकरण नगर । धर्ममा आस्था राख्ने मानिसहरू सनातनभन्दा बाहिर सोच्नुलाई एक प्रकारको पाप ठान्छन्, र उनीहरूको दृष्टिमा, जान्ने जिज्ञासा, कुतूहलता एउटा अवाञ्छित कुरो बन्छ । अन्धविश्वास र पूर्वाग्रहको सिक्रीले बाँधिएर उनीहरू सनातन र परम्परागत विश्वासका दास बन्छ ।

तर दर्शनको सम्बन्धमा कुरो बिलकूल उल्टो रहेको छ । दर्शन (उज्जितक्युत्तमा) भन्ने शब्द दुइटा ग्रीक शब्दहरू मिलेर बनेको हो, र उक्त शब्दहरूको संयुक्त अर्थ हुन्छ, ज्ञानप्रति प्रेम (यिखभ या धष्कमय) । दर्शनको अर्थ र भावना सनातनता तथा स्वतन्त्र चिन्तनको प्रस्थान-बिन्दु हुन्छ । दार्शनिक चिन्तनको थालनी त्यस बिन्दुबाट हुन्छ, जुन बिन्दुमा मानवीय चिन्तन अन्धविश्वासको धेरालाई, परम्पराप्रति अन्ध-आस्थाको पर्यालाई भत्काएर बाहिर निस्कन थाल्छ । अन्धविश्वास, पूर्वाग्रह तथा परम्परागत आस्थाको विरुद्ध सङ्क्षिप्त नै दार्शनिक चिन्तनको प्रस्थान-बिन्दु हुन्छ । धर्मले दार्शनिक चिन्तनको अपेक्षा गरेको हुन्छ । यसरी, दर्शनको स्रोत नै ज्ञान र अज्ञानतामाझको, अन्धविश्वास र स्वतन्त्र चिन्तनमाझको अन्तर्विरोध रहेको छ ।

उपरोक्त भनाइबाट कुन कुरा स्पष्ट हुन आउँछ भन्ने दर्शनको विकासको लागि केही पूर्वाधारहरूको खाँचो पर्दछ । जबसम्म मानिसहरू सनातन र परम्पराको धेरालाई रहन बाध्य हुन्छन्, तबसम्म दार्शनिक चिन्तनको विकास हुन सक्दैन । दार्शनिक चिन्तनको विकासको लागि एउटा आवश्यक स्थिति स्वतन्त्र चिन्तन हो । आप्नो “इपिक्युरियाली दर्शन सम्बन्धी नोटबुक” मा मार्कसले लेख्नु भएको छ : “...दार्शनिक अनुसन्धानका लागि पहिले आवश्यकता हो साहसिलो, स्वतन्त्र मन ।”

नेपाली जनतामा हार्दिक अपील गर्दछ । यस्तो छ वक्तव्यको पूर्णपाठ

“हिजो जेठ १७ गते राष्ट्रपति रामच

आलोपालो

पार्टी एकताको महत्व र चुनौती

हामी मार्क्सवादीहरूले हरेक वस्तु तथा घटनाक्रमलाई अध्ययन, अनुसन्धान गर्दा द्वन्द्ववाद र भौतिकवादको स्थितिलाई ध्यानमा र अले हो भने पार्टी एकताभित्र पनि सकारात्मक, नकारात्मक, सही र गलत दुवै विपरीत तत्वहरूबीच भएको एकता र सङ्घर्षको रूप र सारलाई भेट्न सकिन्छ

● गगन परियार

आजको विश्व र नेपालको क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट आन्दोलन रक्षात्मक अवस्थामा पुगेको छ। वास्तविक क्रान्तिकारीहरू आफ्नो अस्तित्वको लडाई लइनु परिहेको छ। २० औं शताब्दीमा महान् क्रान्ति भएको देशहरूमा पनि युजीवादी अर्थनीतिको बाटो समाती प्रतिक्रियाई भई सामाजिक साम्राज्यवादमा परिणत भएका छन्। नेपालको कम्युनिस्ट पार्टी स्थापना भएको पनि सात दशावट पार गरिसकेको अवस्थामा जनताको राज्यसत्ता र व्यवस्था नयाँ जनवाद/वैज्ञानिक समाजवाद स्थापना गर्न सकिएको छैन जसकारण नेपाली जनता अर्थै पनि शोषण र उत्तीर्णको जुवामा जोरिनु परिहेको छ। यस्तो विषय परिस्थितिमा दलाल युजीवी संसदीय मार्गबाट नेपाल र नेपाली जनताको मुक्ति, स्वाधीनता, शान्ति र समृद्धिको गन्तव्य समिधानको कागजामा मात्र समित भएको हुँया यसलाई व्यावहारिक प्रयोगमा रूपान्तरण गर्ने कार्य जनवादी, समाजवादी क्रान्तिले मात्र गर्दछ। यसरी नेपालको क्रान्तिलाई केन्द्रमा राखी बन्दुगत र आत्मात अवस्थाको आवश्यकतालाई बोध गर्दै २०८० साल वैशाख १८ गते नेकपा (बहुपत) र नेकपा (क्रान्तिकारी माओवादी) बीच मालेमावादलाई नै मार्गीनिर्देशका

सिद्धान्त मान्दै पार्टी एकता भई क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट पार्टी, नेपाल (Revolutionary Communist Party of Nepal) को स्थापना भई नेपालको कम्युनिस्ट आन्दोलनमा नयाँ ऐतिहासिक क्रान्तिकारी उपलब्धि भएको छ। यसले नेपाली जनता, वाम बुद्धिजीवी, पार्टीका नेता-कार्यकर्ता, शुभाचिन्तक र नयाँ युवा पुस्तालाई क्रान्तिप्रति आकर्षित गरी आशावादी बनाएको छ। अर्कोतीर संसदीय संशोधनवादी, सुधारवादी, क्रान्तिकारी स्वच्छ-नेतावादी, परम्परागत जडसूत्रवादीहरूलाई निरास बनाई छटपटिएको अवस्थामा देखिन्छ। यद्यपि पार्टी एकतापालि विभिन्न तह र तकामा सकारात्मक-नकारात्मक बहस-छलफल, चर्चा-परिचर्चा हुन स्वाभाविक नै हो। हामी मार्क्सवादीहरूले हरेक वस्तु तथा घटनाक्रमलाई अध्ययन, अनुसन्धान गर्दा द्वन्द्ववाद र भौतिकवादको स्थितिलाई ध्यानमा राख्ने हो भने पार्टी एकताभित्र पनि सकारात्मक, नकारात्मक, सही र गलत दुवै विपरीत तत्वहरूबीच भएको एकता र सङ्घर्षको रूप र सारलाई भेट्न सकिन्छ। विपरीत तत्वबीचको एकता र सङ्घर्षर्ते गर्दा नै वस्तु जीवित र गतिशील हुन सम्भव बाँकी ७ घेजमा

क्रान्तिकारी...

क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट पार्टी, नेपाल कपिलवस्तुको आयोजनामा भएको श्रद्धाङ्गली सभा अध्यक्ष मोहन वैद्य किरणको प्रमुख आचार्यकी आमा समेत रहनु भएकी खणिश्वरा आचार्यले क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट आन्दोलनमा पुर्याउनु भएको योगदानको चर्चा गर्नु भएको थियो।

बुद्धभूमि नगरपालिका-४ बुड्डी गेलवारमा भएको श्रद्धाङ्गली सभामा अध्यक्ष किरण, पार्टीका कार्यालय सदस्य केवि गुरुङले श्रद्धाङ्गली तथा सम्वेदना मन्त्रव्य राख्नुभएको थियो।

भारतीय...

राष्ट्र भारतले ती देशलाई दिएको ठाडो चुनौती हो।

यस्तो काम उसले अखण्ड भारतको नाममा गरेको दावी गदेछ। त्यसो भए यदि

अध्यक्ष किरणले अर्थाखाँची जिल्लाको कम्युनिस्ट आन्दोलनका संस्थापक नेता खुबिराम

आचार्यकी जीवन संभिनी तथा तत्कालीन नेकपा (क्रान्तिकारी माओवादी)का केस पिताम्बर आचार्यकी आमा समेत रहनु भएकी खणिश्वरा आचार्यले क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट आन्दोलनमा पुर्याउनु भएको योगदानको चर्चा गर्नु भएको थियो।

पार्टीका प्रदेश सदस्य कमल उत्रेतीको अध्यक्षतामा सम्पन्न श्रद्धाङ्गली सभाको

सञ्चालन क्षेत्रबहादुर थापाले गर्नु भएको थियो। कार्यक्रममा दिवंगत खणिश्वरा आचार्यको फोटोमा अबीर, माल्यार्पण र मौनधारणसहित श्रद्धाङ्गली अर्पण गरिएको थियो।

कार्यक्रममा परिवारजनको तर्फबाट तत्कालीन नेकपा (क्रान्तिकारी माओवादी)का केन्द्रीय सदस्य समेत रहनु भएका पिताम्बर आचार्यले जीवीसहितको अनुभुति राख्नुभएको थियो।

देशभक्त जनता एकताबद्ध हुन र भारतीय शासकवर्गको यस प्रकारको प्रवृत्तिका विरुद्ध आवाज उठाउन समेत संसारभरिका स्वाधीनामी तथा स्वाधीनताप्रेमी जनतामा हार्दिक अपील गर्नु भएको छ।

पार्टी प्रवक्ता कञ्चनबद्रा प्रकाशित प्रेस वक्तव्यको पूर्ण पाठ यस्तो छ :

संसारका मजदुर तथा उत्तीर्णित जनता एक होइँ !

क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट पार्टी, नेपाल

Revolutionary Communist Party of Nepal

एकता महाधिकेश आयोजक समिति
Unity Congress Organising Committee

मार्क्सवाद-सेमिलवाद-माओवाद - जिन्दावाद !

पत्र संख्या/Serial No. :-

चलानी नं./Regd.No. :-

प्रेस-वक्तव्य

नयाँ संसद भवनमा भारत सरकारले हालै अखण्ड भारतको नाममा प्रदर्शन गरेको भित्तेनक्सामा हालको अफगानिस्तान, पाकिस्तान, बाइलादेश, श्रीलङ्काका भूभाग मात्र होइन ऐतिहासिक कालदेखि स्वाधीन रहेको नेपालको कपिलवस्तु र लम्खिनीलाई समेत समावेश गरी प्रकाशित गर्ने कार्यले उसको साम्राज्यवादी/विस्तारवादी चरित्र स्पष्ट गर्दछ। यस प्रकारको नक्सा सत्ताको केन्द्रीय भवनमा प्रदर्शन गर्नु भनेको हरेक दिन नीति निर्माण गर्न जम्मा हुने शासकवर्गको तपकामा आकामक मनोविज्ञान पैदा गराउनु मात्र होइन, यो जातीय अहंकार र शक्तिको ध्वांश प्रदर्शन गर्नु पनि हो।

भारतीय शासक वर्गको यस्तो रवैयाले छिमेकी मुलुकका जनतामा आकोस पैदा गर्ने, एक आपसमा धूण पैदा गर्ने र जनता जनताका बीचको सम्बन्धलाई दुश्मनीमा बदले मात्र गर्दैन, यसले क्षेत्रीय स्तरमा तनाव पैदा गर्ने खतरा समेत उत्पन्न गराउँदछ। भारतीय शासक वर्गको यस प्रकारको रवैयाको हाम्हो पार्टी धोर विरोध र तीव्र भर्त्सना गर्दछ।

यस नक्सामा अभिव्यक्त भारतीय नीति अनुसार नेपालले पनि वृहत नेपालको नक्सा तैयार गर्ने, बेलायतले ग्रेट ब्रिटेनको नक्सा तैयार गर्ने र जापानले जापानी साम्राज्यको नक्सा बनाउने र एम्ब्रिटिले विगतका सबै साम्राज्यहरूले आ-आफ्ना नक्साहरू प्रदर्शन गर्दैजाने हो भने त्यसले विश्वमा युद्ध निर्माताउने बाहेक अर्को परिणाम त्याउदैन।

भारतीय शासक वर्गको यो अहंकारवादी, मिचाहा र नाजीवादी रवैयाका विरुद्ध भारतीय जनता सहित यस क्षेत्रका सम्पूर्ण न्याय प्रेमी, शान्ति प्रेमी तथा देशभक्त जनता एकताबद्ध हुन आवश्यक छ। भारतीय शासकवर्गको यस प्रकारको प्रवृत्तिका विरुद्ध आवाज उठाउन समेत संसारभरिका स्वाधीनामी तथा स्वाधीनताप्रेमी जनतामा हाम्हो पार्टी हार्दिक अपील गर्दछ।

मिति : २०८० जेठ १७

कञ्चन
प्रवक्ता
क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट पार्टी, नेपाल

नेपाल सरकार विश्वापन बोर्ड

नेपाल सरकार

विश्वापन बोर्ड

साल्ट ट्रेडिङ कंपनी लिमिटेड द्वारा प्रवद्धित तौल पूर्ण, सुरक्षा सम्पूर्ण

- ISI स्टापडर्डको लिंग बाहिर र रबर कोट गो लीचमा रिस्टलाको जाली गणको ३ ताहको होजाइप
- उच्च गुणरक्षक रेनजॉलर
- पुनः प्रयोग गर्न नसालिको प्लास्टिक सिल गणको रिसिलिंगर
- कम्प्युटर प्रतिसिलिक चल्को प्लास्टिक तौलमा दोहो आगा द्वयक लुब्रिकेशन

गोदो काठमाडौं न्याय... स इण्डस्ट्रियल लिमिटेड
संस्थानालाई राखिन्न राखिन्न राखिन्न
पोस्ट नं. ८८८८८८८८८८८८, साल्टाले बेटा रेटेको अवलम्बन लिमिटेड

ईमेल: metro@stcnepal.com

श्रीलंका

साल्ट ट्रेडिङ समूहका उत्कृष्ट खाद्य बस्तुहरू